

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETNO—YEAR XIV. Cens. Reg. No. 2657. Postage to nearest-class letter January 22, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1875.

Published and distributed under permit (No. 146) authorized by the Act of October 5, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

SAMO DVA SENATORJA STA OSTALA NEOMAJNA.

IN KARADI TEGA JE PREDLOŽEN SURSTITUT MESTO NORRISOVE FARMARSKIH PREDLOGOV.

Bankirji, bankarji in zavetniki in drugi spoznali so naj nujno v posl.

Washington, D. C. (Fed. Press, Laurence Todd). — Cimicino sirov pritisk na Norrisovo predlogo za izvajanje farmarskih produktov kopije Harding-Mellonovi administraciji politični grob, ne pa taktička, da se obdavčijo proizvoden in zavarjuje bogatini, ali odložitev izvirilne zavetniške dolga.

Norris, predsednik senatskega poljedelskega odsaka, je predložil senatu predlog, ki določa sto milijonov dolarjev za kreditni sklad, kateri se razvije do ene milijarde dolarjev kredita in ki bi služil, da se ameriški farmarski produkci postavijo na trg in rizvažajo. Predlog je bila tako sestavljena, da bi imeli farmarji trg, katerega ne bi mogli bankirji in špekulantje v žitu in bombažu in živini pregrabit. Ta predlog je ostala v senatu, ne da bi bila sprejeta.

Hoover, Mellon, Harding in Meyer, načelnik vojne finančne korporacije, so se sporazumeli, da je ta predlog preveč radikalna. Odpravljala je namreč predaleč bankirje in posredovalce. Tako je Harding poslal pismo senatu, v katerem je priporočil, da se ta predlog ubije. Dogovorniki, kar jih je napravila njihova konferenca — so se obrnili na Kellogg iz Minnesota, korporacijskega advokata, da mesto te predlage predloži drugi predlog, po kateri bo prejel posojilo banke, ki bodo zopet posodile denar farmarjem, špekulantom in meštarjem. Predlog ne določa, da se farmarski prideki izvaja direktno in ravno tako ne določa jasno, kako se postavljajo produkti na trg, da ne bodo pri tem imeli mogočnost bankirji, igrači z žitom in njih zavetniki.

Norris je opisal ta udarec specjalnih interesov v značilnem govoru v kongresu, kakršnega že ni bilo slišati leta. Zanesen je v kongresni zapisnik z dne 28. julija. Vsebina njegovega govora je v celoti veliko bolj podudaljiva, kot drobei njegovih izrekov, ki so bili pridobljeni in razpolani časopisu, katerega je govoril, predno se je fizično srušil konec svojega govora.

Zapomnite si, da sta edino Norris in Ladd iz Severne Dakote ostala neomajna, medtem ko so Kenyon, Capper, McNary, Norbeck, Gooding in drugi člani farmarskega bloka zapustili bitko in se pridružili Kelloggovi predlogi, in da je zaradi tega Norrisovo govor izredno zanimiv.

Dejaj je, da sta Hoover in Meyer prilela pred njegov odsak, da nastopi proti njegovemu predlogu. Administracija ni podala nobeneča svarila, da predloži substitut. Pile so na delu misteriozne moči, da se odtegne podpora farmarski predlogi. Vse te sile so se pričele dobrati bombažnim meštarjem in bombažnemu elementu v senatu, s pomočjo, ki jo prejme bombažna industrija po oživljeni vojni finančni korporaciji. Z oddajo kredita za izvajanje bombaža, ki ga drže meštarji, so Mellon, Hoover in Harding pridobili bombažne senatorje zase. Simons in Underwood sta zapustili Norrisovo predlogo.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

KOST GORNIJE ŠLEZIJE ŠE VEDNO GLOJEJO.

Francija je zavrgla načrt Anglije, da naj dobi Poljska le dva okrožja.

SEJA VEŠČAKOV V PARIZU SE JE ZAREBILA.

Pariz, 2. avg. — Velika Britanija je včeraj predložila eksperiment ententnega vrhovnega sveta razmejitev načrt Gorije Šlezije, katerega sta sestavila Lloyd George in britanski vnačni minister Curzon. Tako se poroča iz najvišjih diplomatskih virov.

Po tem načrtu dobi Poljska samo dva okrožja, Pišč in Rybnik, dodim Nemčija vse drugo ozemje Gorije Šlezije, ukujuči tudi premogovnike. Kakor hitro je angleški delegat končal poročilo, je skočil pokonci francoski poslanec Laroche in je zavzpil: "Kaj tako kaže se nisem slusal. O tem se sploh ne sme govoriti. Francija nikač ne sprejme tega načrta in zato je škoda dalje razpravljati."

Seja se je nato razdržala, da angleški delegat je predložil načrt vrhovnemu svetu, ki se sniže dne 8. avgusta. — Kakor vse kaže, bo na tej seji vrhovnega sveta sklenjeno, da dobi Poljska ali Nemčija vso Gorijo Šlezijo. Posledica tega zaključka bo katastrofalna, kajti će Poljska izgubi, bo s pomočjo Francije zotovo izvala vojno z Nemčijo. Na drugi strani bo Angleščina, ki podpira Nemčijo, prav lahko pretrgala zavetniške vesti z Francijo, sko Poljska dobi Šlezijo.

London, 2. avg. — Lloyd George je danes dejal v nizu zbornici, da bo Velika Britanija skrbila za vse vrhovnega sveta, ki se vrši v Parizu 8. avgusta, da dobita Nemčija in Poljska "enako nujne pravice."

DVEKLE V BOJU Z DVEIMA TIGROMA.

Gledalci na ulici v paniki.

Aurora, Ill. — Pri cirkuški paradi je sedela gđa. Mabel Stark v kurniku pri bengalskem tigru. V drugem oddelku velikega železnege kurnika so ležali trije sibirski tigri. Voz je prialjet na kamen ali v majhno jamicu in je odskočil. Mala vratica v pregradi so se odprila in k bengalskemu tigru je skočil velik sibirski tiger. Dekle ni mirno gledala, ampak je pričela udrihati po obeh zvereh z biderom, ko sta se pograbili.

London, 2. avg. — Lloyd George je danes dejal v nizu zbornici, da bo Velika Britanija skrbila za vse vrahovnega sveta, ki se vrši v Parizu 8. avgusta, da dobita Nemčija in Poljska "enako nujne pravice."

DVEKLE V BOJU Z DVEIMA TIGROMA.

Gledalci na ulici v paniki.

Aurora, Ill. — Pri cirkuški paradi je sedela gđa. Mabel Stark v kurniku pri bengalskem tigru. V drugem oddelku velikega železnege kurnika so ležali trije sibirski tigri. Voz je prialjet na kamen ali v majhno jamicu in je odskočil. Mala vratica v pregradi so se odprila in k bengalskemu tigru je skočil velik sibirski tiger. Dekle ni mirno gledala, ampak je pričela udrihati po obeh zvereh z biderom, ko sta se pograbili.

Na ulici je nastala panika. Vse je bedalo na vse strani. Nekateri so plezali na bližnja drevesa, nekateri ženskam je prislo silovo in konji so se plasili. Končno je gđa Starkova preznala z biderom, boreči se zveri v zadnjem oddelku, kjer sta zveri nadaljevali z bojem. Zaprija je hitro vrata. Prišla so drugi uslužbeni z železničnimi drogovci in so končno napravili mir med zvermi. En tiger je bil tako težko poškodovan, da so ga za moralni ustreliti.

vedel pred zaslijanjem, da je Mellon nasprotnik predloga!"

Kellog je dobil besedo na karakterističen način, da predloži substitut. Podpredsednik Coolidge je bil nekje zmanj, ko se je imel sestati senat. Senator Curtis je zasedel predsedniško mesto in je udaril s kladirom. Ko je to storil, je rekel: "Senator iz Minnesota." S tem je priznal senatorja Kellogga, ki se ni obrnil do predsednika za besedo. Coolidge je bil počasi tri minute. Bili je dočasi časa proč, da je imel Curtis iz Kansasa čas, da je porinil Kellogga v razpravo in da je pričel delati stroj za razveljavljenje Norrijeve predloga.

In tako je bila Kellogova predloga substituirana po pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Na ulici je nastala panika. Vse je bedalo na vse strani. Nekateri so plezali na bližnja drevesa, nekateri ženskam je prislo silovo in konji so se plasili. Končno je gđa Starkova preznala z biderom, boreči se zveri v zadnjem oddelku, kjer sta zveri nadaljevali z bojem. Zaprija je hitro vrata. Prišla so drugi uslužbeni z železničnimi drogovci in so končno napravili mir med zvermi. En tiger je bil tako težko poškodovan, da so ga za moralni ustreliti.

vedel pred zaslijanjem, da je Mellon nasprotnik predloga!"

Kellog je dobil besedo na karakterističen način, da predloži substitut. Podpredsednik Coolidge je bil nekje zmanj, ko se je imel sestati senat. Senator Curtis je zasedel predsedniško mesto in je udaril s kladirom. Ko je to storil, je rekel: "Senator iz Minnesota." S tem je priznal senatorja Kellogga, ki se ni obrnil do predsednika za besedo. Coolidge je bil počasi tri minute. Bili je dočasi časa proč, da je imel Curtis iz Kansasa čas, da je porinil Kellogga v razpravo in da je pričel delati stroj za razveljavljenje Norrijeve predloga.

In tako je bila Kellogova predloga substituirana po pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji, živni špekulant — banke — ali je tukaj kdaj, ki je je so triumfirali nad proizvoden.

Za tem je bila izrabljena strategija po predsedniku, da republikanci stopijo v vrsto. Poslal je poslanico, da morajo imeti pet sto milijonov dolarjev za železnice, za stvar, ki se je ugnindila Kellogg v sreči. Ves čas ni administracija pokazala svojih načrtov pojedelskemu odsaku. Mellonovi prijatelji v odsaku se niso trudili, da se on zadrži kot priča in Norris je rekel: "Mellan je gledal skozi očala, odkar je zapustil sibet — velebiznis, veliko denarja, trutje, žetarji, bankirji

DOPISI.

Chicago, Ill. — Kakor se mestoma Chicago lahko meri po velikosti z drugimi mesti Unije, tako se tudi lahko ponšča s svojimi največjimi tovarnami, katere so večinoma odslovile svoje delavce. Nikdaj si ne želi teh prostovoljnih počitnic, najmanj pa družinski oče, ki mora skrbeti za svojo družino. Kadars tovarnar odslovil delavca, ga nikdar ne vpraša, če ima kaj jesti on in njegovi otroci, temveč mu enostavno pove, da ga ne potrebuje. Onim, kateri so toliko srečni, da imajo še vedno delo, so pa pime značili, tako da je v tih draginji res prava uganka, kako bi se človek preživel.

Kar se tiče društvenega življenja smo dobro preskrbljeni. Ni nedelje, da ne bi katero društvo priredilo kakše veselice oziroma piknika. Tako se je tudi članstvo društva "Sokol" dne 31. julija zbral na 22. cesti in S. Wood St., ter se odpeljalo v pestri dražbi in te prašne Chicago v prosti naravo proti Willow Springsu, kjer smo se skupno dobro zabavili. Bilo je vseh dobro na razpolago, največ pa pristne domače studenčne, ki je vsem dobro teknila. Delili so se darovi, katere smo si moralni seveda zaslužiti in smo vse tekmovali med seboj, kdo bo dobil kaj lepšega.

Ker nam je vsem ugajalo, smo sklenili, da se udeležimo se drugega piknika, ki se bo priredil dne 28. avgusta v prid Slovenskemu narodu v Chicagu. Da tega ne obhodno potrebujemo, mi ni treba še posebej naglašati, ker se je o tem že mnogo razpravljalo na raznih sejah. Prirejen je tudi k bil javni shod, ki je bil vzbog hude vročine precej dobro obiskan.

Vsakdo ljubi par ur dobrega razvedrila v prosti naravi, zd to se je sklenilo, da se omenjeni dan 28. avgusta priredi piknik v Willow Springsu na farmi mr. Strinjarja. Slovenci in Slovenci iz Chicaga in okolice, udeležite se tega izleta brez izjemne vse. Naj nas ne ovira nikako srečuščarstvo in imejmo vse samo eden cilj: Sloven, nar dom, ki bo v korist vsem Slovencem in ponos naše mladine še v pozni letih.

Na razpolago bodo pečeni janci (ne kozli) in se več drugih dobrokaterih pa tu ne smem omenjati. Najbolje je, da vsakdo sam pride in se prepriča. Da se ne bo moj dopis preveč zavlekpel in po nešteči zietel v uredniški kol, končam s tem, da vabim še nekraj vse slovenska društva in klube, kakovih tudi posamezne rojake, da se udeležite tega piknika, kater bo za nas vse velikega pomena. Na svetedenje v Willow Springsu! Slovenec na N. D.

Gilbert, Minn. — Pripetila se je nesreča, ki je zahtevala eno žrtev Slovenec brata Frank La, tajnika društva "Sparta" št. 61 v Gilbertu. V nedeljo zjutraj je šel, kakor druge dneve v jarni in opoldanski nazaj iz dela h kositu. Tudi popoldne je šel nazaj na delo in ob dveh popoldne se je utrgal nad njim velik kos rude in ga na mestu ubil. Bil je kot ruder zapošlen pri rudarski kompaniji v Hobart rovu.

Pokojni je bil dobrega značaja in zelo pognan med tukajnjimi rojaki, kot napreden človek. Doma je bil v vasi Klane, pri Komendi na Gorenjskem in star okoli trideset let. Tu zapušča soprogom in nekje v Ohio sestri, ki je prišla nekako pred dve ma mesecema iz starega kraja: zapušča tudi več drugih oddaljnih sorodnikov in znancev.

Pogreb se je vršil v nedeljo 31. julija ob 2 uri popoldne po katoliškem obredu. — Porodčevalec.

Cleveland, O. — Ko to pišem, se tu v Clevelandu obhaja z velikim pompon stopetindvajset letnica obstoja mesta. Da bi to ospoval se ne spala tratič ērnila, lahko pa se reče, da niti starik Rimljani ne znajo posnemati. Rimljani so imeli geslo: Kruha in iger, tukaj pa kruh izstaja.

Socijalistična stranka se je zopet prilepila poliviljati in potrebuje vsakega, ki čuti socijalistično, da sodeluje. — V nedeljo 7. avgusta se vrši piknik socijalistične stranke na Peonyji farmi. Da se dospe na место je treba vzeti Lorraine 117 postolna karlo od tam Pa. 43; "Studentek pod stolom" 213;

levo pa 111 ulici. Zabava bodo dobre urejena in bo svirala finska socijalistična godba na piha. Nastopili bodo pevski zbor, in bodo razne tekme in govorji. Na razpolago bodo raznovrstna okreplja po najnižji ceni. Od strani Slovencev se pričakuje splošne udeležbe, ker je prostor tako prikladan, da ni nobenih ovir za dosegri do mesta. Ne zabi teorej dosegri 7. avgusta. A. B.

Naznana, vabilo in zahvale.

Ladov, Pa. — Naznajan članom društva "Pivka" št. 201, da se vrši izredna konvencija zdravstvenih organizacij v septembra t. l. Kdo se kolikor želi na to sej, da bo vredno, da imajo še vedno delo, so pa pime značili, tako da je v tih draginji res prava uganka, kako bi se človek preživel.

Kar se tiče društvenega življenja smo dobro preskrbljeni. Ni nedelje, da ne bi katero društvo priredilo kakše veselice oziroma piknika. Tako se je tudi članstvo društva "Sokol" dne 31. julija zbral na 22. cesti in S. Wood St., ter se odpeljalo v pestri dražbi in te prašne Chicago v prosti naravo proti Willow Springsu, kjer smo se skupno dobro zabavili. Bilo je vseh dobro na razpolago, največ pa pristne domače studenčne, ki je vsem dobro teknila. Delili so se darovi, katere smo si moralni seveda zaslužiti in smo vse tekmovali med seboj, kdo bo dobil kaj lepšega.

Ker nam je vsem ugajalo, smo sklenili, da se udeležimo se drugega piknika, ki se bo priredil dne 28. avgusta v prid Slovenskemu narodu v Chicagu. Da tega ne obhodno potrebujemo, mi ni treba še posebej naglašati, ker se je o tem že mnogo razpravljalo na raznih sejah. Prirejen je tudi k bil javni shod, ki je bil vzbog hude vročine precej dobro obiskan.

Vsakdo ljubi par ur dobrega razvedrila v prosti naravi, zd to se je sklenilo, da se omenjeni dan 28. avgusta priredi piknik v Willow Springsu na farmi mr. Strinjarja. Slovenci in Slovenci iz Chicaga in okolice, udeležite se tega izleta brez izjemne vse. Naj nas ne ovira nikako srečuščarstvo in imejmo vse samo eden cilj: Sloven, nar dom, ki bo v korist vsem Slovencem in ponos naše mladine še v pozni letih.

Na razpolago bodo pečeni janci (ne kozli) in se več drugih dobrokaterih pa tu ne smem omenjati. Najbolje je, da vsakdo sam pride in se prepriča. Da se ne bo moj dopis preveč zavlekpel in po nešteči zietel v uredniški kol, končam s tem, da vabim še nekraj vse slovenska društva in klube, kakovih tudi posamezne rojake, da se udeležite tega piknika, kater bo za nas vse velikega pomena. Na svetedenje v Willow Springsu! Slovenec na N. D.

Milwaukee, Wis. — Opozorjam vse člane društva "Prvi maj" št. 410 SNPJ, da redno prihodjejo sestrem ob pravem času, ker drugade sem primoravaš ravnati se po pravilih, kakor sem se napravil na mesec julij in dva člana suspendiral za eden mesec. Ako bočeta ostati pri jednoti, naj plačata sestrem, kar jaz nisem odgovoren, da bi plačeval za druge člane. Z bratskim pozdravom Frank Rupnik, tajnik.

Girard, O. — Vsem prijateljem lepo in pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Waukesha, Wis. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Lorraine, O. — Opozorjam člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte zavzem naznjanom, da pride priredilo društvo "Ljubljanski vrt" in Girarda, O. v nedeljo dne 7. avgusta piknik v gizardskem Tivoliu, tja je na prostoru, kjer se je vršil drugi let. Prislo se bodo lepo pesmi in na razpolago bodo vse željedne dobrokrite. Vstopalna, kakor tudi godba je prista v plasti po trbu edino je, kar hotejo pojedti iz populi. Piknik se prične ob 10 uri dopoldne ter bo trajal do noči. Nasvidenje Frank Rupnik.

Edison, N. J. — Opozorjam vse člane društva "Slovenski vrt" št. 17 SNPJ, da se pošte z

Vitez iz zgodbe hišice.

(LE CHEVALIER DE MAISON ROUGE.)

ROMAN IZ ČASOV FRANSKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star.
Prevel Fero Perhacec.

Ko je prišel Maurice nekega popoldneva ob 2. uri, je našel Genevieve napravljeno za sprehod.

"Ah, dobrodoši," je rekla "danes boste moj kavalir."

"Kam ste namenjeni?" je vprašal Maurice.

"Moram v Autell. Vreme je krasno, in želite sem se nekoliko sprehoditi. Voz naju popelje do konca mesta, potem pojdeva peš v Autell in po končanem opravku se vrneva do voza, ki naju počaka pri mestnih vratih."

"Oh!" je vskliknil Maurice očaran. "Kako krasne urice mi nudite!"

Kmalu nato sta se mlada žlovecka odpeljala. Ko sta dospela v Autell, se je Genevieve ustavila.

"Počakajte me na robu parka, je dejala, "ko bom gotova, prijem zopet po Vas."

"H komu greste?"

"K neki prijateljici."

"H kateri Vas ne smem spremljati?"

Genevieve je zgnila glavo in je odvrnila nasmejšniki se: "Nemogoče."

Maurice se je vgrinil v ustnic.

"Dobro," je dejal: "počakam."

"Kaj Vam je?" je vprašala Genevieve.

"Nič je odgovoril. Maurice,

"Ali izstanete dolgo?"

Ko bi bila vedela prej, da Vas motim, ko bi vedela, da Vas greza ves dan," je pripomnila Genevieve, "potem bi Vas ne bila naprosila za malo uslugo, da pride z menoj; jaz bi . . ."

" . . . se dela spremljati od gospoda Moranda," jo je prekinil Maurice živahno.

"Ne, saj veste, da se nahaja gospod Morand v tovarni v Ram-bouilletu in da se vrne šele nočjo."

"Ah, tej okoliščini naj se zahvalim, da mi dajate prednost!"

"Maurice," je rekla Genevieve z mehkim glasom, "ne morem dopustiti, da čaka name oseba, katero sem se domenila; če Vam je sitno, da me spremlijate, se lahko vrnete v Pariz; samo voz poslite za mano."

"Ne, ne, msdamo," je dejal Maurice živahno in pozdravil Genevieve, ki je na lahko vzdihnil in se napotila proti Autelli.

V največji razburjenosti je Maurice čkal na njen povratek. Kar ga je tako zelo vsemirilo, je bila negotovost, dali ga Genevieve ljubi ali ne; vse njeno vedenje napram soprogu je bilo tako, kakor da bi bila njegova sestra, ali prijateljica; toda to mu ni zadostovalo. Ljubil jo je z vso svojo ljubezno. Bila mu je edina misel njegovih dñi, vedno ponavljajoča se sanje njegovih noči. Prej ni zahteval ničesar druga, nego videti Genevieve, sedaj mu to ni več zadostovalo; Genevieve ga mora ljubiti.

Vrnila se ni celo uro, ki se mu je zdel dolga kakor stoletje; ko se je zopet pojavila, ji je žarel na ustnicah nasmej. Maurice pa je stopil pred njo z nagubanim licem. Človeško srečo je pač takoj ustvarjeno, da skuši srobat bolest naravnost iz naročja sreče.

"Vi ste mi prijatelj, Maurice," je dejala in ga pogledala z nekim nebeskim izrazom; "same dragocen prijatelj! Maurice, gjejeti, da ne zgubim svojega prijatelja."

"Oh, saj bi ne žalovali dolgo po njem."

"Motite se, žalovala bi po njem dolgo, vedno!"

"Genevieve! Genevieve!" je vskliknil Maurice, "imejte usmiljenje z menoj!"

Genevieve se je zgrosila. Bilo je prvič, da je Maurice, s tako globokim povorkom izgovoril njeni ime.

"No, dobro," je nadaljeval Maurice, "ker ste me pogodili. Vam povem vse, Genevieve, da ne tudi umorite s svojim pogledom — predolgo sem molčal; govoril bom, Genevieve."

"Oh," je vskliknila mlada žlovecka, "v imenu najnega prijateljstva sem Vas prosila, da molčite; zopet Vas rotim, da molčite radi mene, ako nočete radi sebe. Nobile besede več, v imenu nebes nobene besede več!"

"Prijateljstvo, prijateljstvo! Ko bi bilo to prijateljstvo, ki je gojite Vi same, sledna osnova, ki je edinstvo tudi do gospoda Moranda, potem se mu odrekam, Genevieve: jaz hočem več nego drugi!"

"Dovolj," je dejala gospa Dixmerjeva s kraljevsko krenjjo, dovolj, gospod Lindley; tu je njamin voz, pripeljite me zopet k moemu soprogu."

Maurice se je tresel od mrzlice in razburjenja. Ko je Genevieve napotivši se proti vozu, položila svojo roko na Mauricea, se je maledum moju sazdro, da gori. Sedala sta oba v voz. Peljala sta se skoš ves Pariz, ne da bi bila sprogovila besedice. Genevieve si je tičala med vso vožnjo ruto pred očmi.

"Ko sta dospela v tovarno, je se del Dixmer in svoji sobi pri delu. Morand se je bil že vrnil iz Rambouilleta in se je ravnočar preobčil. Genevieve je podala Maurice roko reko:

"Zdravstvujte, Maurice, hotele ste tako."

Maurice ni odgovoril; žel je naranost v čumnatu, kjer je visele miniatura slike. Genevieve: gorečo jo je poljubil, pritisnil na rame, jo zopet nesel na svoje mesto in zapustil sobo.

Maurice se je vrnil na svoj dom, ne da bi bil vedel, kako prehodil je Pariz, ne da bi bil kaj videl ali čul. Vse je šlo mimo njega kakor sanje; ni si mogel dati računa ne o svojih besedah, ne o svojih dejanjih, ne o čustvih, ki so se porsajali v njem.

Legel je v posteljo ob deseti uri zvečer. Ko se je prihodnjega dne zbulil po kratkem spanju, polnen nemirnih sanj, mu je prišel služabnik pismo. Ko je zaledal pečat in pisayo, je jaz drhnkov nastajajo mučeniki."

Podal je svojo belo žensko roko Dixmerju, katero je ta stisnil med svoje krepke prste. Dixmer je priporočal Morandu in njega tovarniščem več opresnosti, kot da prej, in se podal k Geneviedi, ki je s sklonjenjo glavo sedela pri neki mizi in vezala.

Pri žumu, ki ga je povzročilo odpiranje vrat, se je obrnila in spoznala Dixmerja.

"Ah, Vi ste, moj prijatelj," je dejala.

"Da," je odgovoril Dixmer z veselim, smejočim obrazom: "dobil sem od prijatelja Mauricia pismo," ki ga ne razumem. Vzemite ga, citajte in povejte mi, kaj mislite o tem."

Genevieve je s stresčico roko prijatelja za pismo. Vsej temu, da se je skušala premagovati, ni mogim zakriti razburjenja, ki se jo je polastilo. Pred testimi temi pričela je bolchati na vnetju kolca. Storil sem vse, kar je bilo v mojih močeh, da jo redim, ali vse vsem zdravniškim naporom je za veden zapala. Pokopali smo jo na katoliškem pokopališču v Morellville dne 18. julija 1921.

Najlepša hvala za darovanje krasne vence bratoma rajnke, Louis Repovič, John Tratniku in družini Sadar. Moja iskrena hvala vsem onim, ki so mi bili v tlobi za časa njenе bolezni in vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku. Tebi, ljuba soprga in skrbna mati pa Želin, počivaj mirno v hladni ameriški zemlji.

Zaljuboči ostali: Martin Breznikar, soprog.

Frank in Toni, sinova, Conemaugh, Pa., Box 231.

NB. Izročitelj tega pisma počaka na odgovor.

Maurice je vprašal služabnika:

— Kdo je prinesel to pismo?

— Neki občan komisjonar.

— Ali je še tu?

— Da.

Maurice ni vzduhal, ni odlašal.

Skušil je s postelje, se naglo oblikel, sedel k pisalni mizi in napisal na prvi papir, ki mu je prišel v roko, sledče vrstice:

"Občan Dixmer!

Ljubil sem Vas, ljubim Vas še, toda videti Vas ne smem več. Naštate so govorice o Vaši mladosti, ki je javne stvari. Nočem Vas zatočiti in ni mi treba, da Vas zagovarjam. Sprejmite moje občuvanje in bodite prepričani, da ostanejo Vaše skrivenosti, skopane v mojem sreču."

Maurice.

Ko je sel odšel, se je izvil sreču republikana lahek vzdihlaj. Nataknal si je rokavice, vzel klobuk in se podal na sekcijsko. Upaljeno, da si z delom pri javnih zadevah zopet pridobi ravnodušnost. Politični položaj je bil grozen: prisprial se je 31. maj, dan, ko so se radikalni jakobinci maščevali nad zmernimi girondisti.

"Počakajte vendar," je odvrnila Genevieve z viden razburjenjem, ki je zmanjšalo Morandu. "To pismo bi bilo prekrivalo, ne da bi bil več vreden." Medtem, ko je Maurice delal z vso vnamo, da mu je silela mrzlica, ki se je na hotel ostrelj, iz srca v glavo, se je sel vrnil k Dixmerju in napoinil vso hišo z začudenjem in grozno.

Dixmer je takoj odpril pismo in ga tel prebirati, ne da bi bil v začetku česa razumeal; povedal je njega vredno občunu Morandu, ki je naslonil svoje čelo, belo kot sponovina, na svojo roko.

V položaju, v katerem so se nahajali Dixmer, Morand in njegovi tovarnici — Mauricu popolnoma neznan položaj, ki pa so začeli činiti, da je spošnali — je dejalo, da bi mu res kreveta prihajati k nam?"

"Ali je počenjak?" je s strahom vprašal Dixmer.

"Da; toda če je ta plemenita Morand, "jaz snatram Mauricea za plemenito in pošteno dušo."

"Da; toda če je ta plemenita in poštena duša, tudi prenapetega republikanca, bo morda smatral, ako je kaj izvolal, za zločin, ki bi ne žrtvoval svoje lastne časti na oltarju domovine."

"Čuje," je rekel Morand, "kmalu se prepričamo, če je Vas sam opravičen. Naš bataljon pride pri straženju v Tempulu na vrato 2. junija, to je v osmih dneh: Vi ste stotnik, Dixmer in jaz po-ročnik: ako dobi naš bataljon ali naša stotnja nasprotnoovelje, potem je razkrito vse in nam ne preostaja drugega, kakor besati ali pa umreti v boju. Toda če se bodo vse stvari naravnopravljene . . ."

"Smo ravnostako zgubljeni," je odvrl Dixmer.

"Zakaj pa?"

"Zaboga, ali ni vse odvisno od sodelovanja tega uradnika? Ali ni bil on, ki nam je imel nevede pokazati pot do kraljice?"

"Res je," je dejal pobito Morand.

"Vidite torej," je rekel Dixmer nagubaviši lice, "stopiti moramo na vsek način zopet v zvezu s tem mladim možem."

"Toda, ako se bo obotavjal, ako se ne bo hotel izpostavljati nevarnosti?"

"Čuje, soprašal bom pri Genevieve, njo je zapustil zadnjino, in ona morda ve kač."

"Dajte, ljubi prijatelj," je odvrl Morand. "Genevieve je v vsakem osiru vredna naloge, ki jo ji nalagate ali pa, ki si jo je morda sama naložila. Iz svetnikov nastajajo mučeniki."

Podal je svojo belo žensko roko Dixmerju, katero je ta stisnil med svoje krepke prste. Dixmer je priporočal Morandu in njega tovarniščem več opresnosti, kot da prej, in se podal k Geneviedi, ki je s sklonjenjo glavo sedela pri neki mizi in vezala.

Potrdil srečem naznanjam naštočno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem širok Amerike, da mi je umrla dne 16. julija 1921 moja neponosna soprga

ANTONIJA BREZNIKAR

(rojena Repovič)

doma iz Trbovlj na Stajerskem. Po končani vojni postal sem ji potreben za potovanje v to deželo, ter me je presenetila s svojim prihodom dne 18. maja t. l. Živila sva v najlepši slogi do zadnjega njenega dňihaja. Pred testimi temi dñimi pričela je bolchati na vnetju kolca. Storil sem vse, kar je bilo v mojih močeh, da jo redim, ali vse vsem zdravniškim naporom je za veden zapala. Pokopali smo jo na katoliškem pokopališču v Morellville dne 18. julija 1921.

Najlepša hvala za darovanje krasne vence bratoma rajnke, Louis Repovič, John Tratniku in družini Sadar. Moja iskrena hvala vsem onim, ki so mi bili v tlobi za časa njenе bolezni in vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku. Tebi, ljuba soprga in skrbna mati pa Želin, počivaj mirno v hladni ameriški zemlji.

Zaljuboči ostali: Martin Breznikar, soprog.

Frank in Toni, sinova.

Conemaugh, Pa., Box 231.

"Torej?" je vprašal, ko je neha.

"Ne, jaz menim, da je gospod Maurice Landey poštenjak in da se nimamo ničesar batiti od njegove strani," je odgovorila Genevieve.

"Ali mislite, da on ne ve, kdo so osebe, ki ste jih obiskali v Autelli?"

"Ne, o tem sem popolnoma prepridani."

"Čemu potem ta nagli ukrep?" Ali se Vam je včeraj zdel bolj hladni ali bolj razburjen kakor navadno?"

"Ne," je dejala Genevieve, "jaz menim, da je bil tak kakor vedno."

"Pomislite, kaj govorite, Genevieve, kajti Vaš odgovor bo, ker boste uvideli sami, odločilne ga pomena na naše nadaljnje načite."

"Počakajte vendar," je odvrla Genevieve z viden razburjenjem, ki je zmanjšalo Morandu. "To pismo bi bilo prekrivalo, ne da bi bil več vreden."

Medtem, ko je Maurice delal z vso vnamo, da mu je silela mrzlica, ki se je na hotel ostrelj, iz srca v glavo, se je sel vrnil k Dixmerju in napoinil vso hišo z začudenjem in grozno.

Dixmer je takoj odpril pismo in ga tel prebirati, ne da bi bil v začetku česa razumeal; povedal je njega vredno občunu Morandu, ki je naslonil svoje čelo, belo kot sponovina, na svojo roko.

V položaju, v katerem so se nahajali Dixmer, Morand in njegovi tovarnici — Mauricu popolnoma neznan položaj, ki pa so začeli činiti, da je spošnali — je dejalo, da bi mu res kreveta prihajati k nam?"

"Ali je počenjak?" je s strahom vprašal Dixmer.

"Genevieve, saj razumeete vendar, da potrebujemo v svojem položaju gotovosti in ne samo verjetnosti."

"No, torej sem zotova."

"To pismo bi torej bila le preverja, da bi mu res ne bilo več treba prihajati k nam?"

"Prijatelj, kako naj Vam to povem?"

"Goverite, Genevieve; nobene ženske, razen Vas, bi ne vprašal kaj takega."

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zednjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.50 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657-58 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year;
Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Editorial Staff

Datum v oklepaju n. pr. (Junija 20-21) poleg vsega imena in nadaljevanja, da vam je v tem dnevu potekla naročnina. Posovito je pravljeno, da se vam ne ustavi list.

ZA KUŽKA IN KRALJEVO PODOBO!

Med tem ko si državniki ubijajo svoje možgane, kako zacelijo rane, ki jih povzročila svetovna vojna, da zopet lepo spravijo sedanje gospodarski sistem na staro gladko pot, se zdi, da večkratni miljonar in kralj pokositrane pločevine Daniel G. Reid nima takih skrbi, ki vznemirijo njegovo spanje.

Reid in njegova soproga sta se naveličala živeti kot mož in žena in sta izposlovala razporoko. Vse je šlo gladko, kajti denarja za tožbo ni manjkalo, pa tudi vesela sta bila, da se rešita zakonskih vezi. Celo pri delitvi pohištva iz Reidove vile, ki jo cenijo na malenkost pod miljona dolarjev, ni bilo prepirov, dokler ni prišel na vrsto majhen grdukužek kitajske pasme in brez dlake in podoba angleškega kralja Jurčeta I. Reid je rekel, to je moje, njegova soproga je pa vztrajala, da je njen. In ker se nista mogla pobotati, je Reid šel na sodišče, ki je prisilil njegovo soproga, da čaka na izrek sodišča, čigava bosta kužek in kraljeva podoba.

In od danes dve sto let ali pa še kasneje bodo čitali, da se je nekoč vršila tožba v veliki republiki, čigava bosta grdukužek in kraljeva podoba, predstavnika monarhističnega absolutizma, ko je na miljone ljudi stradal po vsem svetu in živel v zelo mizernih razmerah. In nekote si bodo zastavili vprašanje, če ni bil svet še ravno na takozniki stopinji civilizacije, kot ob času, ko je Lukul prirejal pojedine slavčevih jezikov, rimskega proletarijata je pa hodil lačen in raztrgan, dasiravno so pisarili v 20. stoletju po K. r. s ponosom, da je krščanska civilizacija strila poganskemu.

DRUŽBA V PARIZU SE ZABAVALA.

V Parizu se zdaj zbirajo lahkoživeci z vsega sveta, za katere gara na miljone delavcev, da zapravljajo denar v najbolj neumnih zabavah in bedastem vživanju. Miljoni delavcev in kmetov trpe na posledicah zadnje vojne, parazitje vseh narodov se pa shajajo v Parizu, kjer v razuzdanem življenju zapravljajo miljone, ki so jih pridobili z izkorisčanjem kmeta in delavca.

V hotelu Deauvillu ni pri teh parazitih več v modi, da prihajajo k večerji oblečeni kot je bilo v navadi, da se je človek oblekel, kadar se je pokazal na javnem prostoru. Ampak k večerji prihajajo v spodnji obleki. In prav nobene izjeme ni za ženske. Kadar se parazitska družba na večerja in načre šampanjca, teče na obrežje, kjer sleče spodnjo obleko in se koplige v navadnih kopalih hlačah. Med tem, ko je družba v vodi, pa igra orkester otočne melodije. Take zabave se vrše v Deauvillu.

Po kopanju pa odidejo paraziti v razkošno opremljene igralnice za denar, kjer igrajo za visoke vsote.

Tako živi tista parazitska banda, ki jo hočejo delavci in kmeti prikazati za vzor vseh krepostnih vzorov.

Vsaki teden se pa vrše tekme med temi paraziti, kdo nosi bolj prozorno kopalo obleko. Če se kdo pritoži pri ravnatelju hotela, da mu taki prizori niso všeč, ga ravnatelj opozori, da v Deauvillu ni prostora za spokornike in spokornice, ampak da se nahaja v mestu vživanja.

Cene so seveda oderuške in celotedenška delavčeva meza ne zadostuje niti za en obed.

ZAKAJ NI CENA LESU PADLA ŽE NA PREDVOJNO CENO?

V Weedu, Cal., je nastanjena Weed Lumber kompanija. Ceprav je to delniško podjetje in beseda "kompanija" pomeni, da podjetje lastuje več oseb, je pravi lastnik te kompanije Herbert Fleishacker, kapitalist v San Franciscu.

Ta kompanija je rezala in rezala delavsko mezo, dokler ni znižala dnevne meze za delavce na \$2.50, za delavke pa na \$1.60. Mezo je torej nižja kot v predvojnem času. Les pa še ni dosegel predvojne cene.

Zakaj pa ne? Ej, za to, da ima lastnik lesne družbe večji profit, ker se ne more odvaditi vojnega dobička. Treditve, če se znižajo delavske meze, da padejo tudi cene na predvojno lestvico, je pretveza, ki služi za pokrivanje dobičkarstva.

Kaj pomeni beseda drhal?

ENDEIMA SVOV POMEN.

Nekaj drugača pomeni, da je v kapitalističnem listu kot v delavskem listu.

New York, N. J. — Beseda drhal pomeni v delavskem časopisu mnogoč ljudi, ki izvršuje lindarske umore, valja ljudi po smoli in kurjem perju, izvira plemenske izgredne ali javni mir na kateri drugi način. V jorgonu kapitalističnega časnikarja pa pomeni beseda drhal skupino delavcev na stavki, ali vrsto stavkovnih straž, katero so napadli stavkokazi, profesionalni pretepači in ubijati ali pa policija.

Te dni je bilo večkrat čitati v velebizničnem časopisu beseda drhal, ki je bila posebno nazajana, kajti prihajač je v javnosti v zvezi z neko posebno iznajdbe.

Citali smo, da dela poljica po izkuse v New Yorku, Philadelphia in drugih mestih za "potolaženje ljudstva" z bombami. Klepetati velebiznični časnikarji pripovedujejo, da bomba ni napoičena z strupenimi plini, ampak v njej je plin, ki povzroči sošo in pršilu, katero je vse vodilni komunisti, sovjetski delavci, da se poženejo v zrak pisarne in železnice in tovarne in zastrupi rdeče čete.

"Petrograjski zarotniki so izpovedali, da so se udeležili ustaje v Kronstadtu, katere glavni voditelji so bili ententni špioni. Zarotniki v zapadnih provincah imajo stike z Boris Savinkovom, z najbolj delavnim ruskim protirevolucionarnim agentom v tujini, ki je prejel velike denarne voste iz francoskih virov. Ker so bile te zarote pravodobno odkrite v maju in juniju, niso mogli zarotniki izvršiti namenjenih v grduh umorov, med tem ko izpovedi arstirani kolovodij jasno dognale o kaj prihaja ustaja v Kronstadtu."

Torej navadni umori, zastrupljenje armade naj bi pomagalo monarhistom zopet do vlade v Rusiji. Kadar se bleste v velebizničnem časopisu napisali: "drhal" in "nemiri", takrat se veseli val luhov, palmerite val naprotinji delavcev. Kajti ti dve besedični pomagata ustvarjati javno mnenje proti delavstvu.

V Philadelphia je poljica odpila s takimi bombami naslik "drhal", zasedla je hišo, v kateri so bili utrjeni banditje in z "ubežniki" je naložila tovorni avtomobil. Ampak drhal, to je nekaj zanje, kajti pod besedo razumejo vedno skupino stavkujočih delavcev ali pa črto delavskih stavkovnih straž. Oni nikakor ne misljijo, da se naj take bombe porabijo za linčanje ali kukiškianovec, ki imajo navado valjati ljudi po smoli in kurjem perju, ali pa na drug način kate javni red in mir.

In prav zanesljivo zdaj doživimo, da napiše nekoga dne čmokvar, kar članek, ki bo hvatal sedanji vek kot vek clovekoljubja, ker ne pada po glavah stavkarjev vedno policijski kolidi, ampak kar cele vrste stavkarjev potole na tla z bombami, ki izvabljajo žrtvam solin in jih začasno osile.

OTROK Z DVEMI ŽELODAMI.

Waukesha, Ill. — Dobro je, da ima človek dve glavi, kajti če ena ni prav brilnat, lahko druga popravi napake, ki jih storii prva glava. Dva želoda sta pa za človeka sitna red, kajti v današnjih dneh draginje človek komaj zasluži za en želodec, kaj naj po tem zasluži za dva, da ju nasiti.

8-letna Doroteja, hčerkica Nelsa Nelsona v Bristolu, Wis., je večkrat občutila sede hude bolečine v trebuhu. Ko deklila ni mogla več prenalačati slinljih bolečin, so jo starši odvedli k zdravniku. Zdravnik je pronašel, da ima deklica dva želoda. Te dni so jo operirali, odrezali so ji en želodec, in deklica se prav dobro počuti.

Caruso umri.

London, 2. avg. — Iz Rimajavajo, da je Enrico Caruso, največji operni pevec na svetu, danes umri v Neaplju.

Velika monarhična zarota odkrita.

New York, N. J. — Federated Press poroča, da je magazin "Sovjet Russia" prejel sledično brzojavko, ki je podpisana od oficijske ruske brzojavne agencije:

"Moskva, 25. julija. — Jurij Češerin, komesar za zunanje zadeve, je poslal Finski v Švedsko, v kateri je protestiral proti izključitvi Rusije od Alandske konference.

"Izredna komisija je objavila detajle protirevolucionarnih zarot, odkritih v Petrogradu in zapadnih provincah, v katere je direktno zapleten ententni špionajni sistem. Voditelji petrograjskih zarot, kateri je stal na čelu monarhističnega profesor Tagantsev, je pristala na načrte, podprtne po francoskih špionajnih agentih, da se more vodilni komunisti, sovjetski delavci, da se poženejo v zrak pisarne in železnice in tovarne in zastrupi rdeče čete.

"Petrograjski zarotniki so izpovedali, da so se udeležili ustaje v Kronstadtu, katere glavni voditelji so bili ententni špioni. Zarotniki v zapadnih provincah imajo stike z Boris Savinkovom, z najbolj delavnim ruskim protirevolucionarnim agentom v tujini, ki je prejel velike denarne voste iz francoskih virov. Ker so bile te zarote pravodobno odkrite v maju in juniju, niso mogli zarotniki izvršiti namenjenih v grduh umorov, med tem ko izpovedi arstirani kolovodij jasno dognale o kaj prihaja ustaja v Kronstadtu."

Torej navadni umori, zastrupljenje armade naj bi pomagalo monarhistom zopet do vlade v Rusiji. Kadar se bleste v velebizničnem časopisu napisali: "drhal" in "nemiri", takrat se veseli val luhov, palmerite val naprotinji delavcev. Kajti ti dve besedični pomagata ustvarjati javno mnenje proti delavstvu.

Odkritja o nameravanih činih zarotnikov, ki jih pripoveduje ta brzojavka, so tako stralna, da človek kar strmi in vpraša se, ali je res mogoče, da live takljejo na svetu, ki se v javnosti kažejo kot nedolžne žrtve revolucije, v svojem svetu so pa postali ena sama gnojna jama, katero smrad se ne more pomnožiti, da se je tudi priljubil najbolj smrdeta gnojnic.

Cincarska vladna lika v Belgradu bo skušala zdaj dementirati vest z Dunaja in Tekla bo, da so si jo imislili sovračniki kraljine najdaljšega imena. Taka demontiranja imajo pa prav malo vrednosti, kajti znano je, da so podobna pranju črnega bika.

Ali naj so Jugoslaveni v tujemstvu kaj drugega pričakovali od teh cincarskih družin v Belgradu, o katerih se je izvedelo, da zavajajo svoj zlati čas s kvartanjem za visoke vsote. Če pa ministru žena slučajno izgubi vedjo vsoto ali jo pa založi, pa obdobji drugega človeka, da je okradel. Veliki so bili škandali, ki so se godili na ruskem carstvu, v dvoru Bourbonov in Hababurhanov. Vsemu svetu so znana dejanja Milan Obrenovića, srbskega kralja in odeta umorjene srbskega kralja Aleksandra.

Ali zdi se, da bodo škandali, o

katrilih prihajači v Belgradu

zdaj po sklenjenem premirju prekoslili vse škandale, ki so se

odigrali na drugih dvorih in

srbskem dvoru v preteklosti.

V Belgradu je združena orijentalna brutalnost z zapadno prekinjenostjo. In od take zakonske zvezze ni pričakovati dobrih vesti.

Pasič igra zopet politiko po svoji stari metodi.

Rusija je kljub temu prila na dan.

Pasič, jugoslovanski ministrski predsednik, je postal stari Pasič, zvest svojim tradicijam in političnim bojih. Prav nič se ni slagalo oni, ki je po sklenjenem premirju dejal, da ima Pasič več ko dvajset političnih umorov na vesti. To potrdi jasno brzojavka z Dunaja, ki pravi, da je bil bombni atentat na regenta Aleksandra izvršen po orodju Pasičeve vlade in političnih vzrokov in da bo vlada zdaj najbrž potlačila vso aferto na ta način, da pomilosti vse socialiste, da tako odvrne od sebe ljudsko jezo.

O Pasiču je že verjeti, da je zmogen kaj takega. Čitati je le treba njegovo zgodovino, in človek je podružen o njegovih zmožnostih.

Dozdaj so imeli Američani prav malo respeka do oficijskih predstavnikov kraljevine najdaljšega imena, odnejti bodo pa izgubili še tisto mrvice spoštovanja, ki so ga imeli doslej.

Povsod na svetu bi mogla tako vladna takoj resignirati, o kateri pride na dan, da prične atentate izgolj političnih vzrokov, kjer niso vkljukni krogli že tako korumpirani, da so postali ena sama gnojna jama, katero smrad se ne more pomnožiti, da se je tudi priljubil najbolj smrdeta gnojnic.

Cincarska vladna lika v Belgradu bo skušala zdaj dementirati vest z Dunaja in Tekla bo, da so si jo imislili sovračniki kraljine najdaljšega imena. Taka demontiranja imajo pa prav malo vrednosti, kajti znano je, da so podobna pranju črnega bika.

Ali naj so Jugoslaveni v tujemstvu kaj drugega pričakovali od teh cincarskih družin v Belgradu, o katerih se je izvedelo, da zavajajo svoj zlati čas s kvartanjem za visoke vsote. Če pa ministru žena slučajno izgubi vedjo vsoto ali jo pa založi, pa obdobji drugega človeka, da je okradel. Veliki so bili škandali, ki so se godili na ruskem carstvu, v dvoru Bourbonov in Hababurhanov. Vsemu svetu so znana dejanja Milan Obrenovića, srbskega kralja in odeta umorjene srbskega kralja Aleksandra.

Ali zdi se, da bodo škandali, o

katrilih prihajači v Belgradu

zdaj po sklenjenem premirju prekoslili vse škandale, ki so se

odigrali na drugih dvorih in

srbskem dvoru v preteklosti.

Zakaj imperialisti naravnost ne povejo kaj hočejo? Da hočejo carja in njegov sistem v Rusiji. O vremenu in strupenju je drobitna kruška, katero kaže barbariski kapitalizem ruskemu kmetu!

Hoover je malo bolj "usmiljen". On gahtava da Rusija izpostavi sedem Američanov iz zapora. Dokler ne bo teh sedem ljudi izpuščenih, toliko časa naj umirja ruski milijoni, pa magari jih umre sedem milijonov.

Francija pr

PROSVETA

Poselite razstavo.

SLOVENIKA PESEM NA RAZSTAVI.

Jugoslovenska pevska društva iz Chicago in okolice nastopijo v nedelje dne 7. avgusta ob osmih zvečer na razstavi napredku na Municipalnem Pieru. Društva zapojejo skupaj več izbranih pesmi, med katerimi tudi slovenska "Morje adrijsko." Skupne peske vaje se vrše že par tednov in pričakovanja je, da društvo dobro izvrše svojo nalogo, tako da bo tudi američka javnost uživala lepe melodije naših pesmi.

Rojakom v Chicagu in okolici kakor tudi onim, ki bodo tu po kakšnih opavkih, priporočamo, da posetijo razstavo "izpoveda na predka" (Pageant of Progress Exposition), ki je bila odprta 30. julija in traja do 14. avgusta na Municipalnem pomolu.

Razstava je organizirala župan Thompson z namenom — kakor sam pravi — da zmanjša brezposelnost in pokaže gospodarski, industrijski, kulturni in socialni napredki mesta od svojega postanka do danes, torej v dobi doberih sto let. Ne glede na vprašanje, če je županov namen odkriti srčen ali ne in na glede na dejstvo, da so lokalni kapitalisti zasedli dober del razstave, kjer delajo reklamo za svoja podjetja, je stvar vedna, da si jo ogleda vsak delavec. Razstava je odprta tudi ob večernih in nedeljih v vstopnini 50¢ je malenkost v primeru z užitkom in koristmi, ki jih ima človek, ako so natančno ogleda vse razstavljene reči.

Razstavljen je tisoč in ena stvar v paviljonih, ki znašajo dolgost ene milije, ako bi stali v eni vrsti; obe krili (južno in severno) ogromnega mestnega poslopja na Municipal Pieru sta polni in vrhutega so še dnevno razne zanimivosti na jezeru, petje, godba itd.

Cikaško zgodovinsko društvo ima tam veliko zbirko starin, ki so v zvezi z zgodovino mesta: razne dokumente, originalne slike in risbe, orožje prvih naseljencev in Indijancev, orodje in potovni voz iz leta 1800, primitivne pluge, zelo dober poznatek, koče, v kateri se je rodil Lincoln, veliko predmetov, ki se nahajajo na cikaski požar leta 1871 itd. Dalje je tam tudi velikanska veriga, s katero je George Washington zaprl reko Hudson angleškim bojnim ladjam tekom ameriške revolucije.

V oddelku državnega departmента za registriranje in izobrazbo vidite nebrjo zanimivih reči, kat n. pr. lobanje (posnetki) primitivnega človeka od opičnega človeka na Javi do Kromagnonea na Francoiskem in zraven so kipi, ki okazujejo, kako je človek stopal v svojem razvoju višje in višje.

Mestni zdravstveni oddelek je razstavil predmete, ki nudijo gure poduka, kako se je treba varovati raznih naležljivih bolezni.

Pod mikroskopom vidite bolezenske baci in v steklenicah s špiritem so razni organi človeškega telesa, uničeni v sledi bolezni, kot n. pr. mehur s kamni, otečen ženski ovum, luknjasta pluča jetnika itd. Cikaška liga za spolno higijeno je tudi dobila svob. prostor kljub protestom od gotove strani in kaže kruta fakta v obliki nakaženih udov in strašnih statističnih podatkov.

V dolgi vrsti industrijskih paviljonov so mnoge najnovje in najdbe strojev, ki so še v eksperimentih. Omenimo le "pietrolo", ki avtomatično kaže kinematografske alike, samo gumb je treba pritisniti. Pravijo, da je to bolj doči tovaris fotografa, tako da bo vsaka hiša (kdo premore celo) imela svoj kino. Interesantan je tudi električni stroj za čiščenje čevljev. Klavniški magnat je imajo tan miniaturne klavnine. "Tribuna" kaže, kako se producira moderni časopis od kosov

lesa v kanadskih gozdih, iz katerega delajo papir, do tiskanega lista.

Prostora nimamo, da bi popisali vse zanimivosti. Kdo ima čas in priliko, naj si jih ogleda. Ne bo mu žal.

DOSLUŽENI VOJAKI BREZ STREHE IN JEDI.

Gospodarska kriza v svoji groni.

Chicago, Ill. — Kakšna bo letošnja zima, ako se ne obrne na bolje, je pokazal pondeljek, prvi pravi deževni dan v letošnjem letu. Fantje, ki so se bojevali omstrand oceania v Franciji, a so zdaj brez dela, so postavili po ulicah, nagovarjali mimoideče za niklje in desete, kajti v parku niso mogli prenosciti radi dežja. Dež jih je prepodil iz parkov, kjer so ob gorkih poletnih nočeh iskal počinka. Hoditi so morali po ulicah, postavati po vežah, ako niso sprosili toliko centov, da so lahko odšli v najcenejši prenočišče. In ti fantje niso lenuhi. Radi bi delali, pa dela ne dobre. Med njimi je nekaj domačinov, drugi so prišli iz vseh krajev Združenih držav v Chicago, kajti slišali so, da Chicago se ni tako prizadeto od gospodarske krize.

Med temi brezposelnimi fanti se dobi vse. Med njimi so knjigovodje, pisarji, sploh moderni sužnji z belim in zlikanim ovratnikom, mechaniki in navadni tehniki. A vse so večinoma pripravljeni prijeti za vsako delo, ki ga dobre.

Pisarne vseh veteranskih organizacij so bile v pondeljek polne nekdanjih vojakov, ki so povpraševali po delu. Seveda zastonj, ker industrij je vred.

Vprašanje nastane, kaj bo letošnjo zimo, če se razmere ne spravljene! Trpljenje brezposelnih delavec bo postalno nezmošno! Če bo se merodajni faktorji le malo pobrgrali, bi tega trpljenja ne bilo. Projektirano so velike državne ceste v vseh državah. Stranske ulice niso večinoma tlakovane v velikih mestih, pa tudi glavne ulice krive v mnogih mestih po tlakovjanju. Če bi merodajni faktorji pričeli le z gradnjo novih državnih okrajskih cest in tlakovjanjem stranskih in glavnih mestnih ulic, bi se brezposelne armada delavcev že precej skršila, kar so gradnjo cest in tlakovjanjem ulic zvezana tudi druga dela v tovarnah. V mnogih mestih, kot na pr. v Chicagu, je ljudstvo odigralo za zgradbo novih mostov. Tukaj tukaj je dela za tisoče delavcev, aka se z delom prične. Ali delo se odlaša. Zakaj? V Združenih državah so ogromne zemlje, ki jih je treba osušiti, ali pa taka, ki jih je treba umetno namakati. Torej dela je dosti, sploh je toliko dela, če se ganejo merodajni faktorji in prične z nujnimi javnimi deli, da ne bo kinali niti enega brezposelnega delaveca. In zato, da se ganejo merodajni faktorji in prične z javnimi deli, ki je depresija v industriji.

Delavske strokovne organizacije store najboljje, če apelirajo povsod na mestne očete, na legislaturne poslance in senatorje in kongres, da prične z javnimi deli, da se tako odpravi brezposelnost ob času industrijske krize.

Fantje, ki so se bojevali v Argonkih in Belleaukih sumah niso lenuhi in profesionalni berači. Oni so pridni delavei in za to zahtevajo delo.

Potres v Italiji: mnogo mrtvih.

Milan, Italija, 2. avg. — Močan potresni sunek se je danes pojavit v Livornu in okolici. V Baroni se je podrla glavna pošta in več oseb je mrtvih. Osem trupel so izvlekti iz razvalin. Prebivalci Livorna so pogbenili na odprt polje. Materialna škoda je ogromna. Med mrtvimi v Bariju je tudi neki grški multimilijonar.

Kooperativa ribičev v Avstraliji.

Sydney, Avstralija. — (Feder. Press). — Tisoč ribičev na obrežju Novega South Walesa je ustavilo svojo kooperativno unijo.

"Tribuna" kaže, kako se producira moderni časopis od kosov

Ribiški bodo prodajali ribe direktno ljudstvu namesto prekupevalecem kateri je bilo dolej. Na ta način odpade profit prekupevalec in ribe bodo cenejše.

LADIJE SO ČAKALE ZUNAJ NA MORJU.

New York, N. J. — Štiri ladije, ki so pripravljale potnike, so počakale lepo zunaj pri Sandy Hooku, da je napočel prvi avgust, da ne bodo deportirani izseljeniki, ker je bila mesečna kvota za meseč julij že dosežena. Dve ladiji so bile deportirane izseljeniki iz Grčije in Italije. Dve drugi ladiji, ki sta čakale zunaj pristanišča, sta pripluli iz Liverpoola in Antverpa.

ZENITVENA PONUDBA.

Je nas pa vodov katere bi se rademo, ali nimamo znanja v javnosti. Ako veseli katerega naj se prigasi na spodnji naslov: M. R. Karol, 311 E. 75th Street, New York, N. Y. (Adv.)

RAD BI LEVDEL.

kje se nahaja Albin Dergans, doma iz Krka pri Semiču na Belokranjskem. Leta 1910 je bil na Hibbingu, Minn. Zdolaj podpisani imam mu nekaj zelo važnega sporočilo. Če kateri rojak ve zanj, naj mi naznam ali se na pa sam oglasi na sledeči naslov: Steve Platt, 609—5th Ave. W., Virginia, Minn.

FARMA NA PRODAJI.

Prodaja se 150 akrov obsegajoča farma; izvirna zemlja; poslopje, na katerem je v dobrem stanju; prodaja se tudi vse orodje in poljedelski stroji. 30 akrov zemlje je obsečane. Redi se prav lahko do 30 glav divine. Jas imam sedaj samo 20 glav divine, 4 dobre konje, 50 košči, dva velika hleva za divine in konje, vsa druga potrebna poslopja za stroje in žitnice; vse je ravno sedaj sveže prehravan. Prodajo se vozovi, plugi, brane, 3 kočje in 3 sanj. Zasejano je veliko koruze, ovna ajde, krompirja, repe, zelja ostalo je posojano v travo. Tu so tudi trije dobitni panjaki dva izvrstno lepa gozd, ki merita vsak po 12½ akrov, skupaj 25 akrov; zamisljajte, da je vse dobra; nekaj je položne, drugo je pa ravna. Prodam zelo pod ceno, ker sem prisiljen prodati, ker ne morem dobiti otroke sem iz starega kraja, sam pa ne morem opravljati vsega. Cena za vse skupaj je le \$8.200. Tu je prilika to farmo kupiti lahko dve drukini skupaj, ako vplačata vsaka po dva tisoč, ostalo pa na lahke obroke. Hiša ima osem sob, v kuhinji dobra pitna voda.

Z vse nadaljnja pojasnila obrnite se posebno ali pa pismeno na naslov: Martin Reich, R. D. 1, Hartwick, N. Y.

Prva pripravljena otrošja hrana.

V letu 1917 je Gall Borison pripravil hrano, ki je nadzor na otroci in od sodi se da spodobuje sposobnost, da je to edina hrana, kar otroci lahko prehravajo. Ta hrana je Borison's Baby Brand Condensed Milk, ki je skoraj 50 let pomagala vročiti velik broj otrok, ki so vse živeli do dana danes.

Ni drugi otroški hrana, ki bi bila tako dobra.

Najboljša hrana, ki je vsega vsega.

Naj

OFICIJELNA NAZNANILA S. N. P. J.

VAŽNA POJASNILA.

Člani S. N. P. J. in člani S. D. P. Z. čitajte!

Tretja izredna konvencija S. N. P. J. se smatra tudi kot združitvena konvencija in se mora glasom združitvene pogodbe vršiti še to leto.

Tretja izredna konvencija S. N. P. J. je bila nazzanjena dne 20. julija t. l. in sklicana za dne 12. septembra t. l. Vršila se bo v mestu Clevelandu, O.

Te izredne konvencije se imajo pravico udeležiti vsi glavni odborniki S. N. P. J., in vsi glavni odborniki S. D. P. Z., vsi člani združitvenega odbora S. N. P. J., in vsi člani združitvenega odbora S. D. P. Z.

Društva S. N. P. J. in društva S. D. P. Z. imajo pravico do zastopstva kot sledi: Na vsakih sto članov po enega delegata; društvo, ki šteje dvesto ali več članov, lahko pošilje dva delegata; nobeno društvo pa ne more poslati več kot dva delegata, brez ozira, koliko ima članov.

Vsi člani gl. odborov in vsi člani združitvenih odborov imajo enake pravice kot delegatje na tej konvenciji.

Dnevnice in vožnje stroške za vse delegate in odbornike na tej konvenciji plača Slovenska narodna podpora jednota iz upravnega sklada. Kako visoke bodo dnevnice, bo določila konvencija.

Delegat za to konvencijo je lahko vsak član ali članica S. N. P. J., in vsak član ali članica S. D. P. Z., brez ozira na to, koliko časa je že član, bodisi prve ali druge organizacije.

Ne zahteva se tudi, da mora biti delegat državljan niti deklarant, zadostuje samo, da je dobrostoječ član in da je pravilno izvoljen. Vse tozadevne točke v pravilih odpadajo.

Društva, ki imajo sto, pa manj kot dvesto članov, lahko pošiljejo enega delegata. Društva, ki imajo dvesto ali več članov, lahko volijo dva delegata. Več kot dva delegata pa ne sme poslati nobeno društvo.

Ona društva, ki imajo manj kot sto članov, se lahko združijo v dosegu potrebnega števila do zastopstva, to je sto članov. Na ta način se lahko združita dve ali pa več manjših društev in volijo skupno delegata.

Društva, ki imajo več kot sto, pa manj kot dvesto članov, se lahko združijo z drugim društvom, ki ima manj kot sto članov, da dosežejo potrebno število.

Nobeno društvo se pa ne sme cepiti v svrhu zastopstva. To se razume tako, da društvo, ki ima več članov kot jih samo potrebuje za zastopstvo, ne more posoditi del svojih članov drugemu društvu, ker vsak član ima pravico voliti le pri svojem društvu, ne pa pri katerem drugem društvu, ali pri dveh društvih.

Tam, kjer se združita dve društi v dosegu dvesto članov, se volita dva delegata in sta oba zastopnika dotednih dveh društev skupaj ne more se pa smatrati, da zastopa eden to društvo in eden zopet drugo prizadeto društvo.

Za dosego potrebnega števila članov za izvolitev delegata ali delegatov se lahko združijo le društva S. N. P. J. med seboj, in društva S. D. P. Z. zopet med seboj. Ne morejo se pa združiti društva S. N. P. J. in S. D. P. Z. ter voliti skupno delegata.

Združeni smo v toliko, kolikor določa združitvena pogoda, poslovanje teh dveh organizacij je še pa zmeraj ločeno, zato se morajo tudi delegati voliti ločeno. Še le konvencija bo združitev popolnoma uredila.

Volitev delegatov morajo biti tajne. Če kandidira več članov, mora odločiti absolutna večina oddanih glasov. Ako ni absolutne večine, morata iti ona dva kandidata, ki dobita največ glasov, v ežo volitev in tedaj odloči navadna večina oddanih glasov.

Razen delegatov je treba voliti tudi namestnike. Namestnik delegata se smatra tisti član, ki je prejel največ glasov za izvoljenim delegatom in se udeleži konvencije, v slučaju da se iste ne more udeležiti izvoljeni delegat.

Cas za volitev delegatov je od dne 20. julija pa do 11. septembra, 1921. Volitev se torej končajo dan pred pričetkom konvencije. Društveni tajniki obeh organizacij morajo naznaniti imena in naslove izvoljenih delegatov na gl. stan S. N. P. J., kamor je prenešen tudi gl. urad S. D. P. Z. in to takoj po izvolitvi.

Delegati se lahko volijo na redni ali izredni seji.

Vincent Cainkar, predsednik S. N. P. J.

Združenje slovenskih jednot in zvez.

Carlinsville, Ill. — Društvo "Carlinvillski Slovenec" št. 362, se je odzval pozivu glavnega, karor tudi združevalnega odbora v katerem pozivlja društvo in posamezne člane, da bi razmotrivali, kaka naj bi bila pravila za združeno organizacijo, da bi odgovarjala kolikor mogoče v zadovoljstvo združenega članstva. Društvo št. 362 sugestira slediće:

V bodoči združeni organizaciji naj bi bilo vsako društvo, ako šteje 50 članov ali več, upravičeno samo do enega delegata. Manjša društva pa naj bi se združila, da bi dosegla po številu 50 članov. Tako bi bila tudi naša društva upravičena odpeljati delegata.

Delegat za redno ali izvredno konvencijo, naj bi bil vsak dober član ki je možen članjanje in nisanje, brez ozira na državljanstvo.

Inicijativa in referendum naj bi bila v veljavi v bodoči združeni organizaciji.

Volitev glavnih odbornikov naj bi bila s splošnim glasovanjem; prijavili naj bi se kandidatje (ine), recimo 6 mesecov pred splošnim glasovanjem na glavnih urad za mesto, katero misijo, da so sposobni. Čas za priglaševanje naj bi bil kakih 45 dni in ko bi potekel čas priglaševanja, naj bi se poslalo imoga vseh kandidatov vsem društvom v nominacijo tako da jih nominirajo vsa društva. Ko je nominacija končana, naj se da za vsake mesto v glavnem odboru po tri kandidate, to je, one, ki so dobi pri nominaciji društve največ glasov, na splošno glasovanje. Kateri dobi največ glasov, naj se smatra izvoljenim in oni zajmi, ki je prejel največ glasov naj bo v slučaju njegove smrti, odstopa ali odstavljenja njegov namenšnik. Tako bi imeli vedno namestnika in bi ne bilo vsed tega nepotrebnih stroškov. Kandidat za glavnega odbornika naj bi bil vsak dober in zmožen član, brez ozira na državljanstvo iz razloga, ker se tudi med nedržavljanimi dobijo člani, kateri so zmožni enega ali drugega uradnega posla; v splošnem pa, ako se oziramo na enakopravnost, so isti ravnotako upravičeni do istih pravic, kakor državljan.

Bodoča združena organizacija naj bi vsejala pet posmrtninskih razredov in sicer po \$150, \$200,

\$1000, \$1500, \$2000 in tri razrede bolniških podpor brez namreč po \$1, #2 in \$3. Prosili ali stari člani od leta 16 do 35 naj bi se zavarovali v kateremkoli omenjenem razredu: od 40 do 45 let do \$600 posmrtnine in 42 dnevne bolniške podpor: od 45 do 55 leta naj bi bila \$150 posmrtnine in \$1 dnevne bolniške podpor. To naj velja za prosilce in stare člane in članice.

Starim članom katerihkolikoli združenih organizacij, naj bi se da priložnost, da si lahko povsijo posmrtnino, kakor tudi bolniško podporo, po starosti pristope.

Bodoča združena organizacija naj bi vsejala tudi posmrtninski

in vožnje stroški in sklad, brez bolniške podpore. Vpoštevala naj bi se starost pri zavarovanju.

Z operacijske stroške naj se dovoli, kolikor operacija stane, gotovo s sporazumom glav. odbora in vložnega zdravnika ter v to svrhu izvoljenega društvenega odseka.

Za poročne stroške naj bi se dovolio \$25 in po preteklu 9 dni naj bi bila članica deležna bolniške podpore, skondu izhaja radi poroda.

Bolniška podpora naj se ne izplačuje prva tri dni bolezni; in potem 6 mesecov cela bolniška podpora. Po preteklu 6 mesecov naj bi se nadaljevala bolniška podpora samo polovično, do časa, ko je član sposoben za delo.

Član, ki je bolan nad eno leto in ki je po izjavu zdravnikov nezdravljiv sme zahtevati, da mu organizacija izplača \$500, na kar preneha biti član organizacije, ako bi bila to volja dotednika, nikar korak pa se ga ne sme v to siliti.

Suspenzija redi neplakanega a-smenta naj bi veljala do gotovine dne: n. pr. ako bi suspenzija nastopila z dnem 25. v mesecu, tedaj naj bi se končala z istim dnem naslednjega meseca.

Za društvenega uradnika naj bi se vpošteval vsak dober član, brez ozira na državljanstvo ali deklaracijo.

Bodoča združena organizacija naj bi nevečala uradno glasilo oziroma dnevnik Prosveta in priob-

čevala napredne in podučne člane.

Združena organizacija naj bi budi tudi vpoštevala, da izobči vsečen član, kateri bi opravljal stavkočaška dela, pri katerikoli strokovni organizaciji. Vpošteva na se izobči vsečen član, kateri bi opravljal stavkočaška dela, pri katerikoli strokovni organizaciji.

Izostako želja, da se da prilika ženskemu in moškemu članstvu, da se lahko zavaruje samo za posmrtnino. Ako je član star nad 40 let, tedaj naj se mu ne dovoli višjega zavarovanja, kakor za \$1000 in pri tem mora biti dosegla zdravost.

Posmrtnina in pogrebni stroški naj bi se ne plačali dotednikom članom, kateri bi opravljali stavkočaška dela in izgubili pri tem svoje življenje, naj si bo pri katerikoli strokovni organizaciji vatevši tudi I. W. W.

Društvo "Carlinvillski Slovenec" št. 362 apelira na društva, kateri tudi na posamezne člane, da bi razmotrivali kolikor mogoče v bodoči združeni organizaciji.

Gledati operacije bi želel, da bi se plačalo \$100, toda le za one operacije, ki so potrebne za obranitev življenja. Ravnotako bi prizoroval za vsako operacijo v glavi in vratu izvzemati zabe, da jednota ali združena organizacija plača \$50.

Zelim se tudi nekaj izjaviti o reprezentaciji in o volivih delegatov za bodočo konvencijo.

Delegat redne ali izredne konvencije, naj bi bil vsak dober član jednote in ta 6 mesecov pred volitvami za delegata. Znati mora dati in plasti, da naj se pri tem ne onira na državljanstvo, kajti tu je treba upoštevati enakopravnost onih, ki teorijo jednoto in prispevajo jednotini blagajni. Naj se torej ne onira, ali ima delegat državljanstvo, ki se pripisuje ali ne. Koliko je Slovencev in občine Slovence, kateri so državljanji Unije, toda niso člani slov. podpornih organizacij. To ne piše morda radi te, da bi ti misili, da nišem državljan: obratno, sem državljan Unije le skozi šest let. Ne vidi se mi prav, da bi se drugim kratele pravice, ki so mogoče še boljši člani, kakor drugi državljan.

Intu misel imam radi izvrševalnega in upravnega odbora, da se konvencija in delegati ne ozirajo na to, če je član konvencije državljan ali ne, bolj je treba gledati na zvestobo, poštosten in sposobnost, ker nikdar ni treba misiliti, da so le oni pošteni, ki imajo državljanstvo.

Predlagam, da bi šel na vsakih 100 članov po eden delegat na konvencijo in bi ne imelo niti eno društvo, pravice posiljati več, kakor dva delegata. Manjša združena organizacija bi se morala zadržati, ter bi potem lahko poslala delegata, kakor posamezna veda društva dana 200 člani po dva delegata, toda ne več. Tako, da bi približno na vsakih 100 članov prišel po eden delegat na konvencijo.

Jednotino gledati bi moral pripraviti vsaki mesec enkrat število članov, ki se izbere v konvencijo in delegati ne ozirajo na to, če je član konvencije državljan ali ne, bolj je treba gledati na zvestobo, poštosten in sposobnost, ker nikdar ni treba misiliti, da so le oni pošteni, ki imajo državljanstvo.

Mnogo je še rojakov med nami, ki nobijo pristopiti k našemu društvu, ipš, da je društvo brezversko. Dusiravno je en sam član našega društva, ki se moža zadržati, ter bi potem lahko poslala delegata.

Prav tako je treba upoštevati, da se konvencija in delegati ne ozirajo na to, če je član konvencije državljan ali ne, bolj je treba gledati na zvestobo, poštosten in sposobnost, ker nikdar ni treba misiliti, da so le oni pošteni, ki imajo državljanstvo.

Dnevnice in vožnje delegatov naj bi se plačale iz jednotne blagajne.

Upam, da bodo še drugi vzeli v pretres, kakor ostale točke.

Bratski pozdrav vsem združenim organizacijam in njihovemu članstvu. — Joseph Ruzich.

James City, Pa. — Ker se čas je blizu koncu in se bo v kratkem vpletla izvredna konvencija glede novih pravil združenih podpornih organizacij, zato sem se tudi jaz kot član SNPJ namenil javiti moje mnenje.

Prisporabil bi, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 4. členu, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje, da bi se spremeni v 5. členu tretjo točko, ki se glasi, da delegat za konvencijo sme biti le oni, ki je Ameriški državljan. Ali bi ne bilo bolje

PROSVETA

Zdravniški nasveti.

Piše vrh. zdravnik F. J. Kern.

"Obsedene misli."

Star pregovor pravi, da nč vemo, kje se neha pamet, kje se pa prične neumnost. Vsak človek, pa najsi do učenje še tako zdrav, kaže včasih posebno obnašanje ali pa izraža misli, katere se drugim zdijo nesmetne, da celo neumne, kot bi jih izražal kak blaznjence.

Zivjevej, to je možgani, deluje pri vsakem človeku malo drugače; nekateri hočejo svet z enim mahom preurediti in midijo, da so vsi drugi ljudje tepe, ki ne verjamejo v njih programe. Drugi so zopet, katerih ne moreš prepričati z najboljšimi dokazi, da bi bila drugačna pot zanke boljša. Vzemimo trdovratnega pijača. Vsi dokazi so tukaj, da bi bilo bolje, da bi skrbel za svojo družino in jo pošteno opravil in ji preskrbel primereno stanovanje in svoje otroke izolat, pa vendar navzlie vsem opominom in kljub svoji lastni vesti še naprej piše in zapravlja denar. Ali je tak človek pri pravi pameti? Imamo druge osebe, moške in ženske, katere bi lahko obsodili, da so zreli za blaznjec. Kaj si mislite o tistih možeh, ki pretepojajo svoje žene brez posebnega vzroka. Žena se doma muči in trudi z otroci in skuša zadovoljiti moža, on ji pa plače s pretepanjem. In takih slučajev ni malo. Nasprotno pa naletimo na ženske, ki trpičnijo svoje može z ljubostnostjo in z vednim nepotrebni zbadanjem in jim je menda v največjo zabavo, da je mož valed vednega "špikana" nejevlen in razdražen. Vsed tega pridejo prepriči v hišo in kopeno razporoke. Ali so taki ljudje pametni ali ne, je veliko vprašanja. Saj bi vsakdo rekel, da bosta oba mož in žena bolje izhajala in bosta bolj srečna, če živita v sporazumu in pozabita na malenkosti, radi katerih pride največ preprič. Trma in pa tisti strah, da bi se eden ali drugi ne pomislil, je navadno vse, kar prepreči zopeten sporazum.

Sicer sem pa prišel s tira. Pisati sem hotel o obsedenih mislih (Obsessive Thoughts), pa sem zadel na zakonske razmere. Lahko pa smatramo, da so te misli, ki ločijo zakonske in druge osebe in ki povzročajo jeso in prepriči tudi obsedene. Človek se zavaruje v gotovo prepričanje in misli, da ima samo on prav in da vsa krivida leži na drugi osebi, to je na možu ali ženi, in to trditev ponavljajo ob vsaki priliki pri svojih privatenjih in znaneh. To so seveda mile ali lažje oblike obsedenih misli.

Imamo pa druge slučaje obsedevev, ki imajo fiksno idejo, da jih kdaj preganja ali jim hoče škodovati, pa je dotična oseba popolnoma nedolžna. Spominjam se neke ženske, ki je trdila, da jo je zastupil neki zdravnik, ko ji

je obvezaval prisajeno rano. Nedavno sem videl drugo, ki je trdila, da so ji zdravila nekega zdravnika škodovale, da ne bo nikdar več zdrava. Vača so zmane stare pravijice, kako je ta ali oni komu "zavdal", da je kako stvar nameščal v pivo ali v drugo piščico. Slučaji takega zastrupljenja so silno redki in bi znaki ne trajali dolgo, dočim večina teh bolnikov boleha na leta in leta. Glavni vzrok ni bila dotična pijača, katero dolžijo pač pa njih fasten nestalni življeni sistem. Pred nekaj tedni sem imel bolnika, ki se je pritožil češ svojega soseda, poštenega rojaka, ki ga dobro poznam, češ da ima telefon naskrivaj napeljan v njegovo stanovanje in sliši vse kar se govori. Resica pa je, da sosed nima telefona v lastnem stanovanju, kajš še da bi piščeval za "skrivjen telefon" kje drugje.

Kako zdraviti obsedenega? Ljudi s fiksimi idejami, ki so drugače normalni in ne kažejo težkih znakov neumnosti, lahko včasih pregovorimo, da ni vse res, kar si domislijo: da je v njih lastni prid in lastno srečo. Če naredijo kriz češ stara razmišljanja od strani mož in žen in se pobota. Hujši slučaji obsedenih misli se pa ne dajo ozdraviti; vse tolaže in pogovori ne pomagajo. S takimi bolniki je treba imeti potrpljenje, če pa ni mogoče z njimi izhajati, jih je treba poslati v kak zavod.

SEDAJ JE ČAS ZA PREKUHIO RAZNOVRSTNIH STVARI.

V zalogi imamo bakrene kotle, jake finega izdelka, razne velikosti po nizkih cenah.

6 galonov po	\$ 6.50
10 galonov po	8.25
15 galonov po	15.00
20 galonov po	20.00

Bakrene cevi:

v premeru $\frac{1}{8}$ po 30c čevelj dolgorosti;
v premeru $\frac{1}{4}$ po 40c čevelj dolgorosti;
spojenje \$1.00.

Kdor želi pa kakoršnekoli drugo vrste kotle, naj piše na ceno.

To blago je vse dobro zapokano v leseni zabojsi. Pri nas lahko kupite najboljše peči, jamečne za 25 let. Pošljite z naročilom vedno denar ali Money order, z natančnim naslovom in zadnjo železniško postajo.

STEVE STONICH,
največja trgovina z šelezino in
pohištvo,
105 LAKE STREET,
CHISHOLM, MINN.

VABILO NA VELIKO VESELICO

katero priredi

Društvo "Zvesti Bratje" št. 89, S. S. P. Z., dne 13. augusta, 1921 v prostorjih društva "Bratstvo" št. 6, S. N. P. J., na Sygan, Pa.

Začetek ob 6 uri zvečer in še nadaljuje do polnoči.

Vstopnina za moške je 75c — ženske so proste vstopnine.

Veselica se prireja v korist društvene blagajne. Igrala bode izvrstna godba in za drugo zabavo, hladno piščico in dobr prigrizek bude skrbel veseljeni odbor.

Ulijudno vabimo vsa sosedna društva kot tudi vse občinstvo domače in bližnje okolice, da se mnogočetvino vdeleže te zabave in nam pomagajo do boljšega uspeha.

Torej na svrdenje vam pri zabavi dne 13. aug. t. l. kglič — ODBOR!

V BRIDGEVILLE, PENNSYLVANIA

so ujedno vabljeni vsi, da se vdeleže prvega

IZLETA ali PIKNIKA, katerega priredi odbor

BRIDGEVILLE REALTY & GUARANTY CO.,

dne 14. avgusta, 1921 na domu in v vrtu Fr. Scuriča.

Začetek ob 2. uri popoldne (novi čas).

Ulijudno vabimo vse delničarje in njih obitelj, ter sploh vse rojake in rojakinje, ki niso delničarji domače in iz soščnih naselij, da se blagovoljo polnočetvino vdeleže te zabave. Igrala bode izvrstna godba.

Ker se pripravuje velike vdeleže, se tudi pripravlja vsega dovolj v izobilju. Izdan bo tudi en predmet kot darilo, kjer bo dovolj skren. da ga dobidi?

Vstopnina za moške je 50c, dame so proste vsake vstopnine.

Na raspolago bo nekaj automobilev od t. in Pennsylvaniskej zvezki. Torej na svrdenje vam pri zabavi v odhoda vlakov. Torej na svrdenje vam pri zabavi. Vabi

FRANZ LUBAS,

izdelovalec harmonik, mi je sporočil, da so mi harmonike odpovedane, ter jih pričakujem v par dneh, ter jih lahko sedaj naročim, kolikor hočem. Lubas se je presebil iz Jugoslavije v Avstrijo, toliko v pojasnilo vsem onim, ki so me vprašali, kedač dobim zopet njeve harmonike.

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y.

LASTUJTE VOJ DOMI!

ZEMELJSICA (LOTE) NA IZBIRKO
PO 2450.00 IN VEC.

Pri teh vrtovih je včetno vse, voda, bodniki, plin, kanalizacija, itd.

— ali obrobor.

Lastbinske pravice jamčijo pri Chicago Title & Trust Co. Izvrstni prostori za domove in dobra investicija, loti se nabavljajo v Chicago, Illinois in v Cicero, Ill. za nadstično pajanila pike ali poklici na telefon.

RICHARD ZAVERTNIK,
2215 S. Crawford Ave.,
Phone Lawndale 6139.

ALI IMATE \$100.00

Vam li prisnajojo po \$5.00 letno! Ako ne tedaj se obrnite do nas.

Mi vam dokazemo, da vaših \$100.00 (ali več) je popolnoma varno naloženih pri nas in tudi ostane varno.

Mi vam tudi dokazemo, da vaših \$100.00 vam bude prisnalo po \$8.00 letno in mogoče tudi več.

Ako nimate dovolj gotovega denarja na rokah, tedaj lahko plačujete na hanki obrobo.

Ako vam ni mogoče priti osebno do nas, tedaj izpolnite ta spodnji KUPON in ga pošljite nam.

HENRY L. DOHERTY AND COMPANY
Foreign Language Investor Department

HANS RIEG, Manager
12 Pearl Street, New York

Izpolnite in pošljite nas in doma.

Foreign Language Investor Dept.

HENRY L. DOHERTY & COMPANY

12 Pearl Street, New York

Prosim pošljite me brez vsake obveznosti vaše investicijske propozicije.

Ime .....

Ulica in št. .... Mesto, drava.....

(Prosveta)

STOJTE — GLEJTE — IN — POSLUŠAJTE —

**TA IMENITNA PONUDBA.
ŠEST KOMODOV ZA \$6.00.**

Pišite še danes po gori na slikane stvari in kadar jih sprejmete po-kaliite vašim sosedom, prijateljem, itd., ter pustite naj sedijo o vrednosti blaga.

No če hočete dobiti te stvari pasite, da boste med prvimi in poslušite se hitro te ugodne prilike.

Cela stvar se tako enostavno lahko izvrši, da nimate nobenega vzroka za pomeške, izrezite, ta kupon osiroma sliko, napišite vaše ime in naslov, točno, prilozite 50c v poštnih znakih za pokritje pošiljanjnih troškov in mi vam bomo odpisali vse blago kot ga predstavlja gornja slika.

1—Invrstan KUKU stenska ura, krasno izdelana in trpežnega trdrega lesa krasno izrezlena da je v resnicu nekaj lepoga. Kolesje je najboljšega izdelka in vrejeno tako, da vzdriž vedno pravi čas in se uravnava z utri, ter je jamčena za vse vaše življenje.

2—Automatični stroj za strči lase. Striče lase kot bi se kampljal.

3—Zeleničarske vrste žepna ura v srebrnem pokrovju krasno izdelana, njeni nikeli kolesje je tako vrejeno, da vzdriž vedno pravi čas in jamčena za več let.

4—Poslačni prstan z vrezanim vašim imenom.

5—Nove vrste topotomer izboljšanimi iznadnjimi kateri vam kaže vedno vreme za dan in naprej in sicer v obliku "puncke" ki se vam prikaže vratiš za lepo vreme in če pa kaže za dan ali slab vreme se vam prikaže pri vratiš se malo fantiček z dežnikom v roki. Na notranji steni pa vasi topotomer kateri kaže topoto. Tako prijazna stvar bres kater bi ne smeli biti nihce.

6—Krasna žepna knjižica v usnje vesena z zrealom na krovu, prijazno in potreben za vracega.

Nobeden gori omenjenih komodov se ne prda posamezno, ker le edino na ta način, da se odda vseh šest skupaj nam je mogoče to storiti po tak znižani ceni, sicer pa ako bi pronašli, da vse skupaj ni vredno vaj dvakrat toliko tedaj vam vrnemo denar. To blago bo nedvomno zadovolilo tudi vše sosede in bodo še oni hitro naročili!

UNION SALES CO., DEPT. 262,
673 W. Madison St., Chicago, Ill.

ALI VAŠ OTROK JOKA? ALI JE NERVOZEN IN NEMIREN? CE JE POTEM NJEGOVA HRANA GOTODO NE SOGLAŠA Z NJIM. CE NE MORETE STREČI SVOJEMU OTROKU IN CE NE USPEVA OD MLEKA IZ VAŠIH PRIDAJTE MU

**Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)**

Hrano, ki je vseprisno varčila in tiskajoča obrobo. Se lahko pripravi—pridejte samo vredno vodo kot je predpisano.

**THE BORDEN COMPANY,
Borden Building, New York**

Izpolnite in pošljite SEDAJ—in ga pošljite še DANES OISE in projaki konto ZASTONJ—začni knjige "Dobroti doma" (Baby's Welfare), katere vam prinaša. Tačno držati otroka zdravje, točno da tudi instrukcije v vsem jasno, kaj mora pravljati.

Ime .....

Naselje .....

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

3105-45-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenščini, hrvaščini, slovaščini, čakavom poljskom, kakor tudi v angleščini in nemščini jeziku. Naša posobnost so tiskarne in vredne za drživo in trgovino.—"PROSVETA" so tiski v naši tiskarni.

POZOR SLOVENCI!

ZANESLJIVO, HITRO IN TOČNO!

Naznanjava rojaku, da eva odpira modern garaje. V zalogi imava vsekovrstne potrebljivosti za automobile. Popravljamo vse vrste automobile in baterije po nizki ceni; naše delo jamčimo.

MODERN MOTOR COMPANY
Mosettich & Pauletich,
492—492 12th Street, (Phone Grand 1073.)
MILWAUKEE, WIS.

VAŽNI DOKUMENTI.